

13 februarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecatoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 20 iunie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, declarat de inculpatul

Haret Igor xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.04.2017 - 20.06.2017;

2. Instanța de apel: 14.07.2017 - 03.10.2017;

3. Instanța de recurs: 19.12.2017 - 13.02.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecatoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 20 iunie 2017, Haret Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Haret Igor, la 15 ianuarie 2016, ora 17.00, aflându-se la domiciliul său din s.xxxxxxxx, r-nul Ștefan Vodă, fără careva motive, a aplicat mamei sale, Bonjonca Galina, multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului, corpului și picioarelor, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.013/D din 12.02.2016, vătămare corporală medie sub formă de traumă cranio-cerebrală, manifestată prin comotie cerebrală, hematom a ochiului stâng și omoplatului stâng, fractura închisă a maleolei laterale glezna stângă.

3. Împotriva sentinței a declarat apel:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri în partea încasării cheltuielilor judiciare în sumă de 79,7 lei în beneficiul statului, pe motiv că instanța nu a motivat soluția trecerii cheltuielilor suportate în contul statului, așa cum este reglementat în art.229 alin.(1) Cod de procedură penală;

- avocatul E.Cotovici în numele inculpatului, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului, invocând că instanța a interpretat eronat și greșit probele administrate și anume, declarațiile martorului A.Matveev, care nu a comunicat careva fapte ce ar fi confirmat învinuirea incriminată inculpatului, iar declarațiile acesteia date în cadrul urmăririi penale urmează a fi apreciate critic, deoarece nu au fost confirmate în cadrul cercetării judecătorești; - instanța nu a putut lua drept probe în confirmarea vinovăției inculpatului nici raportul de expertiză medico-legală, deoarece, fiind audiat în instanță expertul care a întocmit raportul, a confirmat că din toate leziunile corporale depistate la partea vătămată, ca vătămare medie se califică doar fractura închisă a maleolei laterale a gleznei stângi, și că leziunea dată a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur contodont, a dedus-o din

ansamblul tuturor leziunilor cauzate, pe când potrivit materiei din domeniul medicinei, fractura maleolă afectează persoanele de toate vârstele, ca rezultat a sucirei sau rotirei peste limită a articulației gleznei, împedirea sau căderea cu aterizarea greșită de la înălțime sau accidente auto.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, au fost respinse apelurile declarate de procuror și de avocatul E.Cotovici în numele inculpatului, ca fiind nefondate.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc prin declarațiile martorului A.Matveev, a medicului-legist, S.Cioci și raportul de expertiză medico-legală nr.013/D din 12.02.2016.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele invocate de partea apărării în apel:

- precum că prima instanță a interpretat eronat și greșit circumstanțele cauzei penale, cât și nu a luat în considerație circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fapt ce a dus la condamnarea ilegală a inculpatului, deoarece asemenea susțineri au fost invocate de apărare și în prima instanță, care s-a pronunțat argumentat asupra lor și nu pot duce la casarea soluției contestate;

- precum că instanța eronat a dat apreciere declarațiilor martorului A.Matveev, date în cadrul cercetării judecătorești, unde nu a comunicat careva fapte care ar fi confirmat învinuirea adusă inculpatului și că declarațiile acesteia date la urmărirea penală urmează a fi apreciate critic, deoarece, din motiv că între declarațiile martorului nominalizat date în cadrul cercetării judecătorești și cele date în cadrul urmăririi penale au apărut contradicții esențiale, instanța, respectând prevederile art.371 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, just a dat citire declarațiilor date la urmărirea penală, pe care ultima le-a susținut și a declarat că acestea sunt veridice, unde a relatat că la vecina G.Bojonca, l-a văzut pe feciorul acesteia Ig.Haret care era cu prietena sa Cristina. A doua zi, Cristina i-a comunicat că G.Bojonca a fost bătută de fecior, rugând-o să se ducă la aceasta să-i transmită telefonul, pe care feciorul i l-a ascuns, pentru a nu telefona la poliție. Venind la G.Bojonca a găsit-o culcată în pat, murdară de sânge și întrebând-o ce i s-a întâmplat, aceasta i-a comunicat că a fost bătută de fiu;

- precum că raportul de expertiză medico-legală urmează a fi apreciat critic, deoarece medicul-legist audiat în ședința de judecată a comunicat că este exclus faptul ca leziunile descrise în raport să fi fost primite în rezultatul căderii corpului părții vătămate din poziția verticală și lovire de un obiect contodont dur, mai mult că leziunile stabilite la partea vătămată și descrise în pct.1 al raportului de expertiză medico-legală nr.013/D din 12.02.2016, au fost cauzate în rezultatul loviturilor aplicate asupra părții vătămate de către inculpat.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, prima instanță just a ajuns la concluzia vinovăției lui Ig.Haret în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, deoarece probele enumerate în partea descriptivă a sentinței, ce au fost studiate în cadrul cercetării judecătorești, în coroborare una cu alta, demonstrează vinovăția acestuia în sensul învinuirii aduse.

De asemenea, instanța de apel a conchis că pedeapsa stabilită inculpatului de prima instanță este în corespundere cu cerințele art.61, 75 Cod penal, la care instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii și consecințele survenite, de persoana acestuia, că a comis infracțiunea

în stare de recidivă deosebit de periculoasă, în privința unui membru de familie, că are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni grave și deosebit de grave, care just a concluzionat că doar pedeapsa sub formă de închisoare îl va determina pe inculpat să conștientizeze fapta comisă.

Respinsă de instanța de apel a fost și solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 79,7 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr.013/D din 12.02.2016, folosirea a unui stilou și a foilor de format A 4, deoarece cheltuielile solicitate nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare prevăzute de art.228 alin.(1) Cod de procedură penală.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpatul, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu a fost comisă de dânsul, probele administrate de organul de urmărire penală nu sunt veridice, acestea au fost falsificate cu scopul de a-l incrimina; - instanțele nici cum nu au reținut declarațiile părții vătămate, care a refuzat de plângerea ei adresată organelor de resort, aceasta nu are careva pretenții de ordin material față de el și s-au împăcat în urma conflictului; - instanța nu a dat apreciere declarațiilor martorului A.Matveev, care în instanță a confirmat că nu a văzut și nu îi este cunoscut faptul că partea vătămată ar fi fost bătută, sau că ar fi avut careva traume și că în instanță dânsa a spus adevărul, prin ce consideră că i-au fost încălcate drepturile sale prevăzute de art.5 și 6 CEDO.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului, care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, Colegiul penal consideră că recursul declarat de inculpat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar.

În susținerea recursului, inculpatul nu a invocat nici un temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, dar critică decizia recurată sub aspectul că instanțele au dat o apreciere greșită probelor administrate în cauză, deoarece dânsul nu a săvârșit fapta de care a fost recunoscut vinovat, solicitând să fie achitat.

Colegiul penal atestă că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Reieșind din conținutul sentinței și deciziei, atât prima instanță, cât și instanța de apel, verificând și cercetând complet și obiectiv probele administrate în cauză, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, potrivit art.101, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Ig.Haret în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere depozițiile martorului A.Matveev, date în cadrul urmăririi penale, a specialistului S.Ciocov și actele cauzei - raportul de expertiză medico-legală nr.013/D din 12.02.2016, care sînt amănunțit descrise în sentință și decizia instanței de apel, și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Prin urmare, motivele recurentului ce țin de starea de fapt a cauzei, Colegiul penal le consideră inadmisibile, deoarece în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului.

Argumentele recurentului, precum că nu dânsul ar fi săvârșit fapta sunt neîntemeiate, deoarece din probatoriul administrat rezultă că anume el în ziua comiterii faptei a venit acasă la mama sa, unde în urma unui conflict iscat între ei doi, i-a aplicat acesteia lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului, corpului și picioarelor, circumstanțe ce se deduc și din declarațiile martorului A.Matveev, care a relatat că l-a văzut acasă la G.Bojonga pe Ig.Haret, care era cu încă o persoană pe nume Cristina, cu care și-au schimbat numerele de telefoane și care a doua zi a telefonat-o rugând-o să se ducă la G.Bojonga acasă, că aceasta a fost bătută de feciorul său. Venind la G.Bojonga, aceasta era culcată în pat, murdară de sânge și i-a comunicat că a fost bătută de Igor, cât și din raportul de expertiză medico-legală, din care rezultă că vătămările corporale depistate la partea vătămată au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodont dur, iar reieșind din localizarea acestora și mecanismul de formare a vătămărilor corporale, s-a exclus formarea lor de la căderea liberă a corpului din poziția verticală și lovire de aceasta, astfel că circumstanțele date denotă faptul că anume inculpatul a săvârșit fapta incriminată și se face vinovat de cele comise.

Nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului nici afirmațiile inculpatului, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat declarațiile martorului A.Matveev, punându-le la baza sentinței de condamnare, deoarece, acestea ca probe au fost verificate și apreciate de instanțe conform legislației în vigoare. Mai mult că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată.

De asemenea, instanța de recurs conchide că, la caz, nu a avut loc încălcarea art.6 CEDO la care face trimitere recurentul prin prizma judecării cauzei într-un termen rezonabil, deoarece rezonabilitatea duratei procedurilor se evaluează în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de criteriile stabilite în jurisprudența sa, în special, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant. Astfel, în speță, durata acțiunii a respectat cerința „timpului rezonabil”, reieșind din comportamentul inculpatului, care a contribuit la durata de examinare a cauzei.

Neîntemeiată este și trimiterea făcută de recurent, precum că a fost încălcat art.5 CEDO, de rând ce ultimul nu și-a argumentat clar poziția și nu a indicat, care drept la libertate și siguranță i-a fost încălcat din acele cinci principii din dispoziția normei date.

Totodată, instanța de recurs, judecând cauza, constată că la moment a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului, odată cu modificările operate prin Legea nr.163 din 20.07.2017.

Astfel, inculpatul Ig.Haret, la moment, execută pedeapsa sub formă de închisoare în baza art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal de 4 ani, pentru violență în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a provocat suferință fizică, vătămare medie a integrității corporale și sănătății, precum și suferință psihică.

Prin urmare, pedeapsa stabilită lui Ig.Haret la momentul adoptării sentinței de către prima instanță, care a fost menținută și de instanța de apel, corespundea prevederilor art.7, 61, 75, 34, 82 Cod penal, fiind motivată, individualizată conform prevederilor legale, la care just s-a reținut că inculpatul a comis infracțiunea *în stare de recidivă deosebit de periculoasă*, deoarece ultimul

anterior a fost condamnat de trei sau mai multe ori la închisoare pentru infracțiuni intenționate, potrivit prevederilor art.34 alin.(3) lit.a) Cod penal și, în cazul dat mărimea pedepsei pentru recidivă deosebit de periculoasă, conform art.82 alin.(2) Cod penal nu putea fi mai mica de 3/4 din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

În prezent, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017, din dispoziția art.34 alin.(3) Cod penal a fost exclus semnul calificativ lit.a) - *dacă persoana anterior condamnată de trei sau mai multe ori la închisoare pentru infracțiuni intenționate a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune*, iar potrivit lit.b) - *recidiva se consideră deosebit de periculoasă dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune excepțional de gravă a săvârșit din nou o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă*. Totodată, din alin.(1) art.82 Cod penal a fost exclus cuvântul „*recidivă*”.

Analizând aceste dispoziții legale, Colegiul constată că prevederile art.82 alin.(2) Cod penal nu pot fi reținute la individualizarea pedepsei inculpatului Ig.Haret, deoarece, potrivit art.16 Cod penal infracțiunea săvârșită de inculpat face parte din categoria celor mai puțin grave.

De asemenea, până la modificările operate prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017, dispoziția art.72 alin.(4) Cod penal prevedea că, în penitenciar de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, *precum și persoanele care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă*, sintagmă ce a fost exclusă prin această Lege.

Astfel, după noile modificări operate în dispoziția art.72 alin.(4) Cod penal, în penitenciar de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare doar pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave însă, după cum s-a menționat mai sus, infracțiunea săvârșită de inculpat, potrivit art.16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave.

Potrivit art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, reținând modificările operate la art.34, 82 alin.(2) și 72 alin.(4) Cod penal prin Legea susmenționată, Colegiul conchide că legea penală nouă este mai favorabilă inculpatului, dat fiind faptul că îi ameliorează situația, deoarece îi ușurează pedeapsa ce i-a fost aplicată lui comparativ cu legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei și are aplicabilitate și asupra tipului de penitenciar în care ultimul urmează să-și execute pedeapsa.

Astfel, aplicând principiul retroactivității legii penale, hotărârile atacate urmează a fi parțial casate, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în partea stabilirii pedepsei, la care se va ține seama de prevederile art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, persoana inculpatului, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante prezente în cauză, constatate și reținute de instanțele de fond.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs admite recursul, casează parțial sau total hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

În acest context, recursul ordinar declarat de către inculpat se va admite, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei

în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, iar în rest, dispozițiile hotărârilor contestate se vor menține.

7. În conformitate cu art.424 alin.(2), 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Haret Igor, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 și sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 20 iunie 2017, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care lui Haret Igor recunoscut vinovat în baza art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal i se stabilește pedeapsa de 3 (trei) ani și 11 (unsprezece) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei lui Haret Igor se calculează din 13 februarie 2018, cu deducerea din termenul pedepsei stabilite a duratei pedepsei executate de el de la 28 februarie 2017 pînă la 12 februarie 2018, inclusiv.

Celelalte dispoziții ale hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun